

Ankenævnets journal nr.: 2020-0323 - Leje af selskabslokale

Sagsfremstilling:

Klagerne, som er et ægtepar (i det følgende blot benævnt "klager"), havde fra den 13. marts 2020 til den 16. marts 2020 booket en sal hos indklagede, som driver et gods, til afholdelse af et guldbryllup den 14. marts 2020. Ifølge klager var det aftalt, at klager skulle komme til indklagede den 13. marts 2020, kl. 10 for at overtage og få instruktion omkring brug af lokalerne. Klager skulle selv pynte og gøre lokalerne klar til festen, og maden var bestilt som catering fra en slagter i nærheden.

Ifølge klager ankom klager til indklagede den 13. marts kl. 10, hvor klager blev mødt af en ansat, som forelagde klager et stykke papir, hvoraf det fremgik:

Vedr.: Afholdelse af arrangement i XXXXXXXXXSALEN I PERIODEN 13.03.-16.03.2020.

På baggrund af den nuværende situation i Danmark vedrørende Corona-virus anbefaler vi på det kraftigste, at I vælger at aflyse jeres arrangement i XXXXXXXXXSALEN på XXXXXXXXX GODS. Vi medvirker naturligvis gerne til at finde en anden dato, når situationen er forbedret. Hvis I på trods af dette vælger at afholde arrangementet, ser vi os nødsaget til at understrege, at afholdelse sker på eget ansvar.

Vi anbefaler og forvent er naturligvis at I og jeres gæster overholder de retningslinjer, der er givet af de offentlige myndigheder, herunder Politi og Sundhedsstyrelsen. Af hensyn til godsets personale vil der tidligst blive foretaget rengøring i lokalerne onsdag den 18.03.2020 - det er derfor meget vigtigt, at I sørger for grundig oprydning, rengøring og bortfjernelse af affald, inden I returnerer nøglerne.

Ifølge klager fik klager herefter besked på at underskrive det pågældende dokument, idet nøgle til lokalerne ellers ikke ville blive udleveret. Klager følte, at klager blev udskammet og manipuleret, og at klager fik at vide, at det ville uansvarligt at holde den planlagte fest. Klager har anført, at klager ikke forstod det pågældende dokument, og at klager havde taget alle forholdsregler i forhold til corona-virus med henblik på at afholde festen.

Klager valgte ikke at underskrive dokumentet og følte, at klager i stedet blev presset til at vælge en anden dato for festen, nemlig den 19. september 2020. Klager kørte herefter fortvivlet hjem.

Efter hjemkomsten sms'ede klager til alle gæster, at indklagede ikke ville give klager nøglen til festlokalet, og at festen derfor var aflyst. Herefter kørte klager hen til den slagter, hvor maden var bestilt. Denne oplyste, at det meste af maden var lavet, og at det ikke var muligt at aflyse på dette tidspunkt. Slagteren tog herefter kontakt til indklagede, og efter denne samtale vendte slagteren tilbage til klager og oplyste, at klager nu godt kunne få nøglen til festlokalet.

Ifølge klager stod klager nu på "bar bund", da man havde aflyst festen over for alle de inviterede gæster.

Kl. 15 tog klager tilbage til indklagede og underskrev papiret og fik udleveret nøglen. Klager forsøgte herefter at geninvitere så mange af gæsterne som muligt, men der deltog kun ca. 12 om eftermiddagen og ca. 15 til middagen om aftenen.

Klager har anført, at meget gik tabt pga. indklagedes adfærd, herunder syede og købte farvestrålende duge, syede rødternede forklæder og hårbånd til staben, smukke hjemmelavede sanghæfter, indkøbt musik til sange, farvestrålende foldede servietter, hundredvis af lækre hjemmelavede og købte kager (incl. bryllupskage i 4 etager), vin og div. drikkevarer, frugt og snacks, mange timers god musik (playlister), professionelt musikanlæg, blomster og bordpynt + mange andre ting og mange, mange timers arbejde og planlægning.

Slagteren leverede maden, hvoraf det meste ifølge klager ikke blev spist og en del fik gæsterne med hjem. Resten kom på køl og i fryseskabe i skovridersalens køkken. Slagteren havde også mere af den bestilte mad i sit eget kølerum.

Søndag den 15. marts 2020 ankom klager igen til indklagede for at rydde op og gøre rent. Klager kunne her konstatere, at køleskab og fryser var sat ud i nattens løb, og klager blev nødt til at kassere indholdet. Ifølge klager har indklagede anerkendt dette og tilbudt en beskedent erstatning på ca. 2000,-.

Klager har ikke anerkendt eller taget imod dette tilbud om erstatning.

Med venners hjælp gjorde klager festlokalet grundigt rent, og mandag den 16. marts kl. 10 afleverede klager nøglen sammen med et håndskrevet brev, hvori klager bad om en erstatningsfest.

Klagers bemærkninger:

Der henvises til sagsfremstillingen ovenfor.

For så vidt angår indklagedes bemærkninger har klager anført, at indklagedes udlægning af hændelsesforløbet er stærkt forenklet. Hvis klager skulle flytte festen, ville klager påføre sig selv et stort tab, og i øvrigt var alle gæster inviteret og alt forberedt. Klager havde således efter klagers opfattelse intet ønske om at flytte arrangementet til en anden dato, og klager havde heller ikke bedt om det. Tilbuddet om at flytte datoen blev i øvrigt – ifølge klager – først fremsat, da klager var på vej til at køre væk fra indklagede. Klager havde ikke noget ønske om at flytte festen til et andet tidspunkt, i så fald ville klager have gjort det i samråd med klagers søn, som klager igennem hele planlægningen havde rådført sig med.

Klager var mentalt klar til dagen, og alt var på plads og klart.

Klager finder, at det var indklagede, der brød aftalen, da de ville have føjet et ekstra papir til den oprindelige aftale, som var indgået, og som indklagede forlangte, at klager skulle underskrive, før klager kunne få adgang til de lejede lokaler. Det nye papir var ikke en del af kontrakten, og klager finder ikke, at indklagede kunne kræve, at klager skrev under herpå

Hvis den oprindelige aftale var blevet overholdt, så havde klager fået lokalerne og holdt klagers planlagte fest. Det er ikke korrekt, når indklagede skriver, at klager ændrede mening. Klager finder,

at det var indklagede, der ændrede mening, efter, at den pågældende slagtermester havde talt med indklagede

Hvis indklagede var bekymret eller havde betænkeligheder omkring arrangementet allerede den 11. marts, som indklagede har anført, kunne indklagede blot have kontaktet klager. I så fald havde indklagede 2 dage til at varsko klager.

Men den pågældende ansatte hos indklagede, som klager var i kontakt med, havde ifølge klager først et kvarter før klager kom fået besked på at stoppe festen.

Den ansatte var ifølge klager skrap, kontant og bydende og meget stresset og ville ifølge klager "lægge sin vilje over på klager".

Den ansatte ved indklagede havde fortalt klager, at hun lige havde haft ringet til Corona-hotlinen for at høre, hvordan hun skulle formulere et stykke papir for at stoppe en fest.

Ifølge klager havde indklagedes advokat ringet til den ansatte, kort før klager ankom, og bedt om at festen blev stoppet.

Den ansatte fortalte ifølge klager, at klager skulle udskyde festen, og hvis klager alligevel ville holde festen, skulle klager underskrive det papir, som den ansatte lige havde printet ud. Den ansatte ville ifølge klager undgå, at politi og sundhedsmyndigheder kom og lukkede lokalet. Ifølge klager krævede den ansatte, at klager skrev under. Klager læste papiret, men skrev ikke under, og derfor ville indklagede ifølge klager ikke overholde parternes aftale.

Hvis indklagede havde spurgt om antal gæster og andre relevante ting m.h.t. restriktioner fra myndighederne side, kunne klager have svaret på det. Klager havde ifølge klager en god plan.

Indklagede var ifølge klager ikke interesserede eller lydhøre. Indklagede ville ikke høre klagers side af sagen. Der var ifølge klager ingen dialog, kun envejskommunikation fra indklagedes side og tingene blev tvunget igennem.

Det er ifølge klager ikke korrekt, når indklagede har anført, at klager var meget taknemmelig. Det var klager ikke. Klager var vred, ulykkelige og grædefærdig.

I øvrigt blev prisen på lokalerne på den alternativt foreslåede dato den 19. september 2020, kr. 2300,- dyrere.

Klager føler, at klager var udsat for et pres, der ikke var til at komme udenom. Klager føler, at klager blev udsat for manipulation og tvang. Klager formåede på daværende tidspunkt ikke at sige fra overfor den magt, der efter klagers opfattelse blev udvist, men det gør klager nu.

Om mandagen d. 16. marts, da klager afleverede nøglen tilbage, blev klager mødt af en ansat hos indklagede, som oplyste, at godsejeren var i karantæne pga. coronavirus. Klager finder, at klager måske blev offer for frygten for corona.

Klager har vedlagt en øjenvidneberetning fra en (klagers søn), der oplevede det hele på tæt hold. For så vidt indklagedes indsigelse mod at fremføre øjenvidner, så har klager anført, at øjenvidneberetningen underbygger, hvor ulykkelig klager var, da klager kom hjem igen.

For så vidt angår indklagedes bemærkninger om, at indklagede ved at tilbyde flytning til september mistede bookingen af denne dato, så er det klagers opfattelse, at indklagede ikke har mistet noget da indklagede jo havde fået sine penge, som ikke ville blive refunderet.

Klagers krav:

Klagers samlede krav over for indklagede beløber sig til kr. 65.000,- og fremkommer på følgende måde:

Leje af selskabslokale	kr. 18.200,-
Køb af mad fra slagter	kr. 21.850,-
Egne indkøb (ca.)	kr. 25.000,-

Klager har anført, at egne indkøb er foretaget over en længere periode på 6-7 mdr., og at kvitteringer er indgået som en del af daglig handel, og derfor er der tale om et anslået beløb. Beløbet "egne indkøb" omfatter køb af duge, papirservietter, vin, øl, legetøj og spil, musik til sange, sanghæfter, kage herunder (guld)bryllupskage, frugt, snacks, kaffe, bordpynt, blomster, stearinlys mv.

Klager har anført, at der i erstatningsbeløbet på kr. 65.000,- ikke er indeholdt erstatning for svie og smerte.

Indklagedes bemærkninger:

Indklagede kan ikke genkende klagers beskrivelse af forløbet, idet indklagede er af den opfattelse, at indklagede ikke tvang klager til at aflyse festen, da klager skulle have udleveret nøglerne til festlokalet. Indklagede har anført, at indklagede blot – på baggrund af den høje smitterisiko - tilbød klager at arrangementet/leje af lokalerne kunne flyttes uden omkostninger for dem på baggrund af situationen omkring Corona-virus i Danmark.

Indklagede har anført, at den danske regering indførte vidtgående tiltag i forbindelse med Corona-virus den 11.03.2020, bl.a. hjemsendelse af offentligt ansatte, lukning af uddannelses- og daginstitutioner samt forbud mod forsamlinger på mere end 100 personer.

Indklagede har forståelse for, at klager havde betænkeligheder ved de mange gener og den ulejlighed en flytning af festen ville forårsage, men ifølge indklagede var klager meget taknemmelig for, at indklagede tilbød klager en alternativ dato og klager oplyste ifølge indklagede, at en del af klagers gæster faktisk allerede havde meldt afbud til festen pga. Corona. Ifølge indklagede foreslog indklagede at klager kunne overveje en flytning af arrangementet, men ifølge indklagede besluttede klager at flytte arrangementet til den 19.09.2020.

Klagers påstand om, at klager blev udskammet og kaldt uansvarlige, hvis klager gennemførte arrangementet, beror alene på klagers fortolkning af indklagedes udtalelse om, at indklagede syntes, at det var en god og ansvarlig beslutning at udskyde festen. Indklagede kan heller ikke genkende klagers påstande om, at klager skulle være blevet manipuleret eller tvunget til at vælge en anden dato.

Da klager efterfølgende (fredag d. 13.03.2020 ca. kl. 12.00) konstaterede, at det er for sent at afbestille maden, ombestemte klager sig og ville alligevel gennemføre arrangementet og dermed leje af festlokalet den 13.03-16.03.2020. Det accepterede indklagede, og indklagede bad klager om at underskrive et brev, hvor indklagede understregede, at ansvaret for afholdelse af arrangementet og for overholdelse af de givne retningslinjer var klagers.

Mandag den 16.03.2020 afleverede klager nøglerne til lokalerne sammen med et brev, hvori klager udtrykte deres utilfredshed med forløbet og fremkom med et ønske om, at indklagede skulle give klager en ny fest på senere tidspunkt. Det afviste indklagede, jf. vedlagte kopi af brev af 17.03.2020, hvor indklagedes beskrivelse af forløbet er anført.

Indklagede finder det ikke troværdigt, at klager kan indhente øjenvidneberetninger, da der ikke var andre til stede en klager og den pågældende ansatte hos indklagede.

Indklagede har anført, at indklagede ikke havde nogen grund til at nægte klager at afholde festen, hverken personligt eller økonomisk. Ved at give klager ret til at anvende lokalet i september afskar indklagede sig jo også fra at leje lokalet ud til anden side på dette tidspunkt.

Indklagedes krav:

Indklagede finder ikke, at klager har krav på tilbagebetaling.

Nævnets bemærkninger:

Ankenævnet giver ikke klager medhold.

Ankenævnet bemærker generelt, at corona/covid-19 har forårsaget en helt ekstraordinær situation, hvor såvel forbrugere som erhvervsdrivende uden egen skyld har måtte aflyse arrangementer med deraf følgende tab af økonomisk og menneskelig karakter.

Ankenævnet har ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" lagt følgende tidslinje til grund:

- Den 27. februar 2020 blev den første dansker testet positiv for covid-19.
- Den 6. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor der blev opfordret til at udskyde eller aflyse alle arrangementer med flere end 1.000 deltagere.
- Den 11. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem, at alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkes, og at der indføres forbud mod, at arrangører, forlystelser, restaurationsvirksomheder mv. samler flere end 100 personer indendørs.
- Den 17. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at det gældende fra 18. marts 2020 vil det være forbudt at forsamles mere end 10 personer. Storcentre, restauranter, caféer, natteliv mv. lukkes ned.
- Den 23. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle tiltag forlænges til 14. april 2020.
- Den 6. april 2020 blev det meddelt, at forbuddet mod store forsamlinger gælder til og med august. Forsamlingsforbuddet på 10 personer samt forbuddet mod at holde bl.a. restauranter åbne forlænges til den 10. maj 2020.

- Den 7. maj 2020 blev det meddelt, at restauranter, caféer og lignende fra den 18. maj 2020 kan servere under nærmere angivne retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand mv.
- Den 11. maj 2020 blev det meddelt, at forsamlingsforbuddet på 10 personer forlænges til 8. juni 2020.
- Den 14. maj 2020 udsendes et sæt retningslinjer for restauranter og cafeer mv., som bl.a. tilsiger, at der skal være 2 m² pr. person i restaurationslokalet. Selskaber på mere end 10 personer må ikke spise sammen. Selskaber, hvor personerne kender hinanden, kan sidde på normal vis, ellers skal der være minimum 1 meters afstand, og der skal være minimum 1 meters afstand mellem forskellige selskaber. Der må alene være åbent til kl. 24.
- Den 18. maj 2020 kunne restauranter, caféer og lignende servere under nærmere retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstider (alene åbnet til kl. 24) , fysisk afstand mv.
- Den 8. juni 2020 indgås en politisk aftale om åbning af samfundet (fase 2), som fra og med den 8. juni hæver forsamlingsforbuddet til 50 personer, fra den 8. juli hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer, og fra den 8. august hæves forsamlingsforbuddet til 200 personer for arrangører omfattet af sektorpartnerskabsretningslinjer.
- Den 8. juni 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 50 personer.
- Den 8. juni 2020 udstedes en revideret forbudsbekendtgørelse, som giver mulighed for at samles op til 500 personer i selskabslokaler mv. til fester og arrangementer mv., hvis gæsterne i det væsentlige er siddende.
- Den 11. juni 2020 indgås politisk aftale om, at private fester/arrangementer kan få lov at fortsætte efter midnat.
- Den 13. juni 2020 udstedes en ændringsbekendtgørelse, hvorefter serveringssteder må holde åbent efter kl. 24 for private fester, hvor deltagerne i det væsentlige kender hinanden i forvejen, hvis kun personer, der deltager i arrangementet, har adgang til serveringsstedet.
- Den 13. juni 2020 udstedes et sæt reviderede retningslinjer for hoteller, restauranter og caféer mv., som tager højde for de undtagelser fra forsamlingsforbuddet, som gælder for restaurationsbranchen.
- Den 8. juli 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer.
- Den 19. september 2020 pålægges restauranter og andre serveringssteder at skulle lukke kl. 22 (lukkepåbuddet annonceres på et pressemøde den 18. september 2020 om eftermiddagen og annonceres således med under et døgn varsel).
- Den 26. september 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 50 personer (sænkningen blev bebudet på et pressemøde den 25. september 2020 om eftermiddagen og indførtes således med et døgn varsel.).
- Fra den 26. september 2020 vil det - herefter - kun være muligt at samle mere end 50 personer, hvis der er tale om: *"Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, biograflærred, bane eller lignende."*
- Fra mandag den 26. oktober 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 10 personer, foreløbigt gældende til den 22. november 2020. Sænkningen blev bebudet på et pressemøde fredag den 23. oktober 2020 om eftermiddagen.

Ankenævnet finder, at det ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" må overvejes, om der har været tale om force majeure, og i givet fald hvilken betydning det har.

Force majeure dækker over en upåregnelig begivenhed uden for parternes kontrol, der ikke kan afværges, og som (midlertidigt eller permanent) umuliggør opfyldelse af kontraktuelle forpligtelser.

En generel betingelse for, at en aftalepart kan påberåbe sig force majeure er, at parten er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale.

Hvis parternes aftale indeholder en force majeure-bestemmelse, må det bero på en konkret vurdering af bestemmelsen, om corona-virus er omfattet. Hvis parternes aftale ikke indeholder en force majeure-bestemmelse, vil dansk rets almindelige bestemmelser finde anvendelse, hvorved force majeure gælder som generel retsnorm.

Ankenævnet finder herudover, at hvis ikke andet konkret er aftalt mellem parterne, må branchens kutymmer om afbestilling lægges til grund.

Af § 19 i Horestas branchekutyme (Hvad man bør vide ... - når fester, møder og konferencer skal holdes i byen) fremgår, at ved helt ekstreme forhold uden for parternes kontrol (force majeure) kan afbestilling/aflysning ske vederlagsfrit. Denne branchekutyme har været gældende i mere end 10 år.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at hvis parterne ikke konkret har aftalt andet, vil en aflysning af et arrangement omfattende flere end 10 personer (forsamlingsforbuddet) og/eller servering på restaurant eller café på et tidspunkt, hvor det var klart, at dette ikke lovligt kunne gennemføres, være omfattet af force majeure.

En aflysning omfattet af force majeure betyder imidlertid ikke, at arrangøren vil være berettiget til at kræve betaling for det aflyste arrangement eller beholde en forudbetaling herfor, jf. Horestas branchekutyme. Det er i praksis uafklaret, om arrangøren vil kunne kræve betaling for dokumenterede udgifter, som arrangøren måtte have afholdt som følge af det konkrete arrangement.

Hvis den oprindelige aftale har vedrørt et arrangement til afholdelse på et ikke nærmere aftalt tidspunkt (f.eks. en såkaldt SPOT-deal eller lignende) finder Ankenævnet, at arrangøren vil være berettiget til at henvise kunden til at finde et andet tidspunkt til arrangementets gennemførelse på vilkår som svarer til de oprindeligt aftalte.

I denne sag har klager anført, at klager blev nægtet at afholde den planlagte fest i de hos indklagede bestilte lokaler.

Ankenævnet finder det efter de foreliggende oplysninger ikke dokumenteret, at klager blev nægtet at afholde den planlagte fest i de af indklagede lejede lokaler, men at klager blev bedt om at underskrive en erklæring, som indeholdt en række betingelser vedrørende overholdelse af myndighedernes retningslinjer i forhold til corona-virus. Ankenævnet finder, at indklagede ikke har handlet erstatningspådragende ved at bede klager om at underskrive det pågældende dokument som betingelse for at kunne anvende indklagedes lokaler.

Ankenævnet bemærker, at festen efterfølgende blev gennemført, om end i reduceret form.

Ankenævnet bemærker endvidere, at indklagede har tilbudt klager en kompensation på kr. 2.000,-.

Afgørelse af 20. oktober 2020